

HVMAN

Jaarverslag 2013

Stichting Humanistische Omroep

Hilversum

Inhoud

Bestuursverslag 2013	1
Jaarrekening	19
<i>Balans per 31 december 2013 (na resultaatbestemming)</i>	20
<i>Exploitatierkening 2013 volgens de categoriale indeling</i>	22
<i>Toelichting op de exploitatierkening per kostendrager</i>	23
<i>Kasstroomoverzicht over 2013</i>	25
<i>Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling</i>	26
<i>Toelichting op de balans per 31 december 2013</i>	28
<i>Toelichting op de exploitatierkening 2013</i>	37
Overige gegevens	43
<i>Statutaire regeling resultaatbestemming</i>	43
<i>Voorstel resultaat bestemming</i>	44
<i>Gebeurtenissen na balansdatum</i>	45
<i>Controleverklaring</i>	46
Additionele informatie	48
<i>Toelichting op de nevenactiviteiten per cluster 2013</i>	48
<i>Bestemming exploitatiesaldo (model V a)</i>	48
<i>Aantal FTE ultimo boekjaar (model V b)</i>	49
<i>Gemiddeld aantal FTE boekjaar (model V c)</i>	49
<i>Overzicht sponsorbijdragen en bijdragen van derden (model VIII)</i>	50
<i>Direct aan derden toegekende subsidies</i>	51
<i>Controleverklaring</i>	52

Vooraf

“Wie het meer intelligente aanbod van de publieke omroep intensief volgt, weet dat de verhouding tussen budget en kwaliteit nergens zo goed uitpakt als bij HUMAN. Als je dus onderscheidende televisie wilt, zal je als politiek een manier moeten vinden om de bijdrage van HUMAN te borgen”.

Dat schreef NRC-Handelsblad eind 2012 in reactie op het voornemen van het Kabinet Rutte II om HUMAN als levensbeschouwelijke omroep op te heffen.

Natuurlijk was het allereerst aan HUMAN zelf om de manier te vinden om de bijdrage aan de publieke omroep te borgen. Zelfbeschikking is ons als humanistische omroep immers met de papalepel ingegoten. Op basis van een onderzoek dat al in 2012 met naar nu bleek met vooruitziende blik was gestart, ontwikkelde het bestuur in samenspraak met de medewerkers in 2013 een ontwerp voor een ledenomroep en een campagne om begin 2014 te beschikken over minimaal 50.000 leden. Op deze wijze hoopten wij de politiek de manier aan te reiken waarop onze bijdrage aan de publieke omroep geborgd kon worden.

Nadat we ons verzekerd hadden van de steun van onze humanistische partners en van verwante organisaties en media, werd op 7 mei de Vereniging Investeer in Human opgericht. Op 21 juni startte de ledenwerfactie. Op moment van schrijven telt de Vereniging Investeer in Human 51.247 betalende leden. Eind januari is het beleidsplan voor de concessieperiode 2016-2010 bij het Commissariaat voor de Media ingediend.

Met waardering heeft het Bestuur van de Stichting Human kennis van genomen van het beleidsplan, waarin het beheer van de erfenis van de Stichting Human en een innoverende bijdrage aan de Publieke Omroep op een inspirerende wijze samengaan. Bewondering is er voor de wijze waarop door de Vereniging campagne is gevoerd.

Het Bestuur is zich er van bewust dat deze prestatie niet mogelijk was geweest zonder de inzet van al die organisaties en personen die tot het netwerk van HUMAN behoren. Vooral dankbaar is het Bestuur de medewerkers van HUMAN. Gezien het in 2013 gerealiseerde aanbod zijn zij in staat gebleken de kwaliteit van de programmering verder te ontwikkelen. Tegelijkertijd besteedden zij belangrijke delen van hun vrije tijd aan de Vereniging. En dat terwijl er ook nog eens als gevolg van de bezuinigingen een reorganisatie doorgevoerd moest worden. Wij zijn trots op de monumentjes van veerkracht en vindingrijkheid, die onze medewerkers in 2013 in onze ogen waren.

Wat de toekomst van HUMAN gaat worden, het staat nog niet vast. Waar we zelf over konden beschikken, die kansen zijn met aantoonbaar resultaat gepakt. Nu is het aan de politiek om door HUMAN als aspirant-omroep te erkennen, de onderscheidende bijdrage van HUMAN te borgen.

Ondertussen zal HUMAN ook in 2014 en 2015 een bijzondere inhoudelijke bijdrage aan de publieke omroep blijven leveren. Samen met zijn humanistische partners, met verwante media en maatschappelijke organisaties en vooral ook samen met die zo zorgzame Grote Broer, de VPRO.

Het jaarverslag over 2013 laat zien op welke basis HUMAN de nabije en de verder weg liggende toekomst aan kan. Wij rekenen ons rijk.

Namens het Bestuur,
Sophie in 't Veld, voorzitter.

Bestuursverslag 2013

De bestuursleden

In 2013 bestond het Bestuur uit de volgende toezichthouders:

Sophie in't Veld, voorzitter,
Laura Bouwmeester-den Broeder, penningmeester en personeelscontact,
Ineke de Vries, namens het Humanistisch Verbond, voorzitter Programmaraad (tot 18-04-13),
Gijs van de Westelaken, mediadeskundige,
Farid Tabarki, mediadeskundige,
Magdeleen Sturm, namens het Humanistisch Verbond (sinds 18-04-13)

Vice-voorzitter en dagelijks bestuurder was Bert Janssens, directeur.

Na twee termijnen van vier jaar kwam er om statutaire redenen een einde aan het toezichthouderschap van Gijs van de Westelaken en Ineke de Vries. We namen afscheid van beiden op de jaarlijkse bijeenkomst van Bestuur, Programmaraad en personeel in december.

De ontstane vacature voor mediadeskundige zal in 2014 overeenkomstig het vastgestelde profiel worden ingevuld.

De vergaderingen.

De vergaderingen vonden plaats in de Amsterdamse vestiging van HUMAN op 7 maart, 18 april, 20 juni en 14 november. Op 17 december vond de jaarlijkse bijeenkomst met de Programmaraad en het Personeel plaats. Door samenloop van omstandigheden moest de vergadering van 12 september op de dag van samenkomst worden geannuleerd. Door middel van telefonische consultaties werden de bestuursleden geïnformeerd met betrekking tot de belangrijkste punten van bespreking.

De vergaderingen werden onder leiding van Bert Janssens voorbereid door secretariaatsmedewerker Henk van Til (ook notulist), administrateur Elise Beukelman, beleidsmedewerker Kees Vlaanderen en hoofdredacteur Marc Josten, die de vergaderingen ook bijwoonden.

Naast deze reguliere vergaderingen bezochten leden van het bestuur personeelsbijeenkomsten, voorstellingen, opnames en debatten, en waren er één op één gesprekken van toezichthouders met de directie, programmamakers en overige medewerkers. Wekelijks werden de toezichthouders op de hoogte gesteld van relevante ontwikkelingen via de blog van Bert Janssens op www.humanintranet.nl.

De concessie

Ter onderbouwing van de concessieaanvraag voor de periode 2010-2016 hield het Bestuur in 2009 het algemene inhoudelijke kader van het werk van HUMAN tegen het licht en stelde de uitgangspunten vast voor de concessieperiode. Het spreekt vanzelf dat in 2013 het toen vastgestelde onverkort gehandhaafd bleef. In bijlage 1 bij dit bestuursverslag zijn deze uitgangspunten opgenomen.

De organisatie

Op basis van de in 2010 vervaardigde rapporten van Thaeis en Alons & Partners werd door het Bestuur een organogram vastgesteld, dat voor HUMAN op inhoudelijk en organisatorisch niveau de voorwaarden schept om te komen tot een daadwerkelijk crossmediaal werkend mediabedrijf, dat ingericht is om de toegekende zendtijd te realiseren. Daarbij werden als randvoorwaarden gesteld dat met het oog op de te verwachten bezuinigingen zo minimaal mogelijk langlopende verplichtingen aangegaan moesten worden, terwijl tegelijkertijd gewerkt moest worden aan verjonging van het personeelsbestand. Het ook in 2013 gehanteerde organogram is opgenomen in bijlage 2 van dit verslag.

De platforms

HUMAN zond ook in 2013 zijn televisieprogramma's uit op Nederland 1, 2 (het grootste deel) en 3 en via de verschillende themakanalen van de NPO, met name HollandDoc24. Ook in 2013 was HUMAN prominent aanwezig op het kinderkanaal Zapp. Radio 5 was de voornaamste radiozender. Radio 1 was het platform voor de in 2013 versterkte samenwerking met de VPRO in Argos.

De website www.human.nl is het virtuele plein waarop het televisie-, radio- en internetwerk van HUMAN vindbaar was en interactie mede werd ontwikkeld. In 2013 vond de participatie van onze doelgroepen in toenemende mate via facebook en twitter plaats. Daarnaast was HUMAN actief op sites en platforms waar deze doelgroepen zich bevinden. HUMAN stelde al zijn programma's ter beschikking van uitzendinggemist.nl en andere archief-online diensten van NPO en Beeld & Geluid.

Vanuit het humanisme en de daarmee samenhangende seculiere filosofie richt HUMAN als levensbeschouwelijke omroep zich op alle platforms thematisch op morele en ethische dilemma's, mensenrechten, identiteitsvraagstukken, levenskunst en het humanistisch perspectief op de actuele, sociale en culturele ontwikkelingen, zowel nationaal als internationaal. HUMAN beperkt zich daarbij tot vier genres: filosofische en daarmee verwante programma's, onderzoeksjournalistiek, documentaire, debat en drama.

De agenda

De agenda van het Bestuur werd door vier specifieke onderwerpen gedomineerd:

- de toekomststrategie van HUMAN
- de programmatische ontwikkeling
- de bezuinigingen/reorganisatie
- de samenwerking met de VPRO.

Daarnaast continueerde het Bestuur op iedere vergadering zijn taak als toezichthouder door het monitoren van de financiële stand van zaken, de personele ontwikkeling en de opvolging van de integriteitrichtlijnen van de CIPO. Onderdeel hiervan was de jaarlijkse zelfevaluatie.

De toekomststrategie

Hoe neemt HUMAN de regie over leven en werk in deze tijden van crisis en politieke wispelturigheid in eigen hand? Het was ook in 2013 de centrale vraag op de bestuursvergaderingen. Al in 2012 werd onderzocht hoe we zo weerbaar mogelijk kunnen zijn om de permanent onzekere toekomst van HUMAN als deel van de publieke omroep tegemoet te treden. In samenhang daarmee werd geanalyseerd hoe er binnen de grenzen van de mediawet en vanuit de humanistische missie en visie een apart levensvatbaar zelfstandig mediabedrijf kon bestaan, dat gestoeld is op de principes van *participant media*: media-uitingen, die op alle niveaus van financiering, productie, redactie en distributie gedragen worden door de participaties van maatschappelijke netwerken en betrokken individuen.

In 2013 bleek dit voorwerk van groot belang, net zoals de strategie voor de ontwikkeling van HUMAN als dynamisch merk, die eind 2012 ingezet werd door het bureau Lava en bestuursadviseur Anthon Fasel, en in 2013 stap voor stap geïmplementeerd werd. Op Wereld Humanismedag 2013 werden de eerste resultaten hiervan gelanceerd.

Het onderzoek naar deze merkvoering en het realiseren van participant media kwam in een stroomversnelling door het PvdA/VVD regeerakkoord, dat een einde maakte aan het geormerkte budget en de zelfstandige zendtijd van HUMAN als 2.42-omroep, en de politieke besluitvorming hierover. Dit leidde vlak voor het zomerreces van de Tweede Kamer tot wijziging van de mediawet, waarmee per 1 januari 2016 HUMAN zou verdwijnen als zelfstandig deel van de publieke omroep.

Al direct na het bekend worden van het regeerakkoord heeft het bestuur zich gerealiseerd dat er aan dit besluit niet te ontkomen was. Een ontmoeting op 14 januari met staatssecretaris Dekker liet ons geen hoop op enigerlei vorm van voortbestaan van HUMAN.

Uit verder onderzoek naar participant media werd geconcludeerd dat een bedrijfsmodel zonder directe en zelfstandige toegang tot de publieke omroep om inhoudelijke redenen, om redenen van bereik en van financiële aard niet gewenst was. Het zou leiden tot een marginalisering van het humanistische gedachtengoed en de wijze waarop HUMAN met zijn programma's impact op de samenleving en bij het individu te weeg wilde brengen. Niet in het minst vanwege de overtuiging dat er in een pluriforme publieke omroep een geormerkte plaats voor een seculiere humanistische omroep gegarandeerd diende te zien, werd besloten over te gaan tot de oprichting van een omroepvereniging, die zich ten doel stelde per 1 januari 2016 de erfenis van de Stichting HUMAN over te nemen en als aspirant-omroep het humanisme te vertegenwoordigen in de publieke omroep.

Op 7 mei 2013 werd de Vereniging Investeer in Human opgericht. Vanaf dat moment heeft het Bestuur het ontwikkelen van de toekomststrategie in inhoudelijk, organisatorisch en financieel opzicht in handen gegeven van de Vereniging.

Het bestuur van HUMAN heeft de activiteiten van de Vereniging sindsdien vanzelfsprekend van dichtbij gevolgd. Er is veelvuldig overleg geweest met en over de Vereniging. De ontwikkeling van de Vereniging was een vast punt op de bestuursagenda. Het leidde tot adviezen aan de Vereniging over de te voeren campagne om de benodigde 50.000 leden te werven en over het fundament van het beleidsplan van de Vereniging, dat gebaseerd is op het eerdere onderzoek naar participant media en de opgedane ervaring rond dynamische merkvoering.

Met instemming heeft het bestuur kennis genomen van het eind januari 2014 ingediende beleidsplan.

Op 8 april heeft een delegatie van de Vereniging Investeer in Human de CD-rom met het uiteindelijke ledenaantal per 1 april aan het Commissariaat voor de Media overhandigd. Het aantal betalende leden per 1 april bedroeg 68.535, dit is ruim boven de grens van 50.000. Het Bestuur koestert goede hoop dat beleidsplan en ledenaantal in de zomer van 2014 zullen leiden tot erkenning van HUMAN als aspirant-omroep. Tot 1 januari 2021 zou daarmee niet alleen de toekomst van HUMAN gegarandeerd zijn, maar ook een forse inhoudelijke ontwikkeling mogelijk gemaakt kunnen worden.

De programmatische ontwikkeling

Het kader van de programmering in 2013 werd bepaald door het in 2010 vastgestelde Thaesiss-rapport. In het bijzonder ging het hierin om versterking van het humanistische en levensbeschouwelijke aanbod, en van programmering die de maatschappelijke impact van HUMAN's werk zou versterken. Het Thaesiss-rapport leverde de opzet op voor een verscherping van het profiel van HUMAN als levensbeschouwelijke omroep door de focus te richten op crossmediale programma's waarin vanuit het humanisme en de seculiere filosofie antwoord wordt gezocht op levensvragen en maatschappelijke problemen. Investing in eveneens crossmediale onderzoeksjournalistiek gericht op voor de humanistische beweging urgente thema's zou voor een versterking van de impact van de HUMAN-programmering moeten zorgen.

Van groot belang voor het bestuur bij het volgen van het programmatisch beleid in 2013 was het voornemen om via actieve inzet van de redacties de investering door de overheid in onze programma's na uitzending duurzaam te laten renderen via gerichte samenwerkingen met maatschappelijke partners en verwante media.

Deze wens werd voor het eerst geconcretiseerd in de programmering van 2012 en verder ontwikkeld in 2013. Door de intensivering van de samenwerking met het Humanistisch Verbond en met de partner-organisaties van de Humanistische Allianties was er sprake van een stijging van het zogenaamde tweede gebruik van onze programma's tijdens bijeenkomsten in het land, en in het bijzonder in het onderwijs. Vooral succesvol waren de projecten in het basisonderwijs rond De vloer op Jr. en Dus ik Ben Jr. Ze zorgden voor aantoonbare impact en legden een innovatieve verbinding tussen de publieke omroep en het onderwijs.

De facebook-pagina's rond programma's als *Het Filosofisch Kwintet*, *Medialogica*, *OBA Live*, *Dus ik Ben* en *Durf te Denken* zorgden voor daadwerkelijke participatie van het publiek bij de ontwikkeling van onze programma's. Vooral de laatste was bijzonder succesvol met inmiddels tegen de 26.000 volgers die dagelijks van een vleugje inspiratie worden voorzien.

Het publieksbereik in 2013 van onze tv-uitzendingen bleef achter bij het zeer hoge marktaandeel dat in 2012 werd gehaald. De steeds weer terugkerende plaatsingsproblemen op Nederland 2 waren hier naar ons oordeel debet aan, naast het ontbreken van de incidentele uitschieters, die onze programmering in 2012 kende. Het bereik van onze radio-uitzendingen bleef op het peil van 2012. Het internetbereik steeg, vooral door de activiteiten op social mediagebied.

Hoewel de inhoudelijke evaluatie van de programma's gedelegeerd is aan de Programmaraad was de programmatische inhoud een vast agendapunt van de vergaderingen. Het Bestuur legde vooral nadruk op de versterking van de actuele urgentie van de programma's.

De bezuiniging/reorganisatie

In het bestuursverslag over 2012 werd vastgesteld dat het onderzoek uit 2011 van de Boston Consultancy Group (BCG) naar de wijze hoe de in het regeerakkoord van het kabinet Rutte 1 aangekondigde bezuinigingen zo gerealiseerd konden worden dat de aantasting van de programmatische kwaliteit zo minimaal mogelijk zou zijn voor HUMAN niet veel aanknopingspunten voor haar eigen bezuinigungsstrategie bood. Door de inmiddels gerealiseerde verhuizing naar de VPRO was de belangrijkste efficiencyslag al gemaakt. Het al ingezette crossmediale werken zorgde ervoor dat ook op dit gebied de door de BCG op omroepbreed niveau gesignaleerde mogelijkheden niet voor HUMAN toepasbaar waren.

Ook de voorgestelde programmatische aanpassingen waren niet toereikend om de bezuinigingsdoelstellingen te halen. De belangrijkste steun werd in 2013 gevonden in 2010 genomen besluit van HUMAN om bij de toenmalige zendtjduitbreiding zo min mogelijk langlopende verplichtingen aan te gaan. Het zorgde ervoor dat de reorganisatie relatief mild uitpakte, al viel er aan gedwongen (deeltijd-)ontslagen niet te ontkomen. De vermindering van arbeidsplaatsen als gevolg van de bezuinigingen bleek uiteindelijk 4,5 FTE te bedragen.

In verschillende stappen heeft het Bestuur vanaf 2012 in samenwerking met de Personeelsvertegenwoordiging (PVT), het personeel en de VPRO gewerkt aan de uitgangspunten en uitwerking van het reorganisatieplan. Centraal hierin staat een matrix waarin gedetailleerd is benoemd welke functies en taken vanaf 1 januari 2014 overgaan naar de VPRO en welke bij HUMAN blijven. Ondersteunende diensten gaan naar de VPRO, programmatische en de programmering direct ondersteunende diensten blijven bij HUMAN. Om de inhoudelijke onafhankelijkheid van HUMAN te waarborgen, achtte het Bestuur het daarbij van groot belang dat de inhoudelijke medewerkers van HUMAN hiërarchisch onder leiding blijven staan van de HUMAN-directie, hetzij door continuering van het huidige dienstverband, hetzij door detachering vanuit de VPRO.

Een stappenplan werd vastgesteld, waarbij ontslagaanzeggingen in de eerste helft van april van 2013 plaatsvonden. Doel was om het proces van reorganisatie voor een gedeelte per 1 januari 2014 af te ronden en voor een ander gedeelte per 1 juni 2014.

Het Bestuur heeft geconstateerd dat door de wijze waarop directie en medewerkers de reorganisatie hebben doorgevoerd het proces ondanks de pijnlijke keuzes die moesten worden gemaakt met grote personele gevolgen voor individuele werknemers, in harmonie is verlopen en niet tot procedures heeft geleid. De condities zijn zo geschapen om tot 1 januari 2016 op verantwoorde wijze in weerwil van de hoge bezuinigingen de doelstellingen van HUMAN te realiseren.

De samenwerking met de VPRO

Bestuurlijk

Op de gezamenlijke nieuwjaarsreceptie van VPRO en HUMAN maakte de VPRO-directie bekend het voornemen van HUMAN te steunen om een vereniging op te richten en op te gaan voor de aspirant-status voor de concessieperiode 2016-2020. Het luidde een jaar in, waarin op bestuurlijk en omroepbeleid vlak en later op het gebied van ledenwerving intensief werd samengewerkt.

Het gezamenlijk toekomstperspectief werd vastgelegd in de notitie **'Samenwerking HUMAN-VPRO 3.0'**.

Op 4 februari voerden de directies van VPRO en HUMAN een gesprek op het ministerie van OCW, waarin deze notitie werd toegelicht met het oog op het wetgevingstraject voor de inrichting van het omroepbestel na 2016.

Hierna volgen gesprekken met de mediawoordvoerders van de Tweede Kamer.

Op 25 maart stuurden VPRO en HUMAN een brief aan het ministerie en de mediawoordvoerders, waarin gevraagd werd in de in het wetsontwerp opgenomen gedwongen aansluiting van aspirant-omroepen bij de NTR te amenderen om te voorkomen dat HUMAN na een erkenning weg zou moeten bij de VPRO om zich aan te sluiten bij de NTR. Een daartoe strekkend amendement van N. Klein (50Plus) en K. Verhoeven (D66) werd aangenomen, waardoor voortzetting van de samenwerking en huisvesting van VPRO en aspirant-omroep HUMAN werd veiliggesteld.

Eerder werd in het VPRO Meerjarenbeleidsplan 2013-2017 de steun van VPRO aan HUMAN herbevestigd. In het jaarplan marketing en communicatie voor 2013 was een steuncampagne voor HUMAN onder VPRO-leden aangekondigd. Deze plannen werden tijdens de Algemene VPRO Ledenvergadering op 1 juni 2013 goedgekeurd. **In maart 2013** had de Raad van Toezicht ingestemd met het plan om HUMAN te steunen

Vervolgens heeft er - na bespreking in de Algemene Ledenvergadering van de VPRO op 1 juni - in de loop van juni 2013 een inventarisatie plaats onder VPRO-leden om na te gaan of er voldoende steun is voor dit initiatief. Uit dit onderzoek bleek dat hier voldoende draagvlak voor is binnen de vereniging. **In september 2013** keurde de Raad van Toezicht vervolgens het plan goed om VPRO-leden via een flyer of telefonisch te vragen ook lid te worden van HUMAN. Gezamenlijk hebben HUMAN en VPRO de hiervoor benodigde campagneplannen opgesteld. In november 2013 werd de campagne gelanceerd, met vrijwel onmiddellijk het beoogde resultaat tot gevolg.

De campagne onder VPRO-leden leidden begin december tot een kamervraag van de SP en een onderzoek door het Commissariaat voor de Media. In een gesprek met het CvdM en daaropvolgend in afzonderlijke brieven hebben HUMAN en VPRO de intentie van deze campagne toegelicht en een rechtmatigheid daarvan onderbouwd.

De programma's van HUMAN en VPRO zijn redactioneel niet uitwisselbaar. De twee omroeporganisaties zijn op een andere leest geschoeid. Juist de verschillende stempels en invalshoeken verrijken het aanbod. Programma's over filosofie, over actief burgerschap en over levensvragen zoals HUMAN die maakt kunnen niet gemaakt worden zonder het uitgebreide netwerk dat HUMAN heeft. De VPRO heeft eigen programmatische speerpunten en waardevolle netwerken, binnen Nederland en daarbuiten.

Integratie

In 2013 werd de integratie van Human in de VPRO afgerond. Er werd zo een verdere efficiencyslag gemaakt in onze samenwerking.

VPRO en HUMAN bezegelden hun samenwerkingsafspraken in een dienstenovereenkomst en een huurovereenkomst op 25 augustus 2011. Onderdeel van de afspraken is dat HUMAN van de VPRO een gedeelte van het VPRO-gebouw huurt (sinds 1 februari 2011) en verschillende andere diensten afneemt, zoals bijvoorbeeld financieel-administratieve dienstverlening, ict en personeelszaken.

Hiernaast worden afzonderlijke diensten, zoals juridische of productionele ondersteuning, los gefactureerd. In 2013 werd op organisatorisch gebied vooral de samenwerking op productioneel gebied versterkt en op het gebied van ict en internet. Voor HUMAN gold dat de genomen stappen onderdeel uitmaakt van het reorganisatieplan 2014-2016.

Programmatisch

VPRO en HUMAN vullen elkaar inhoudelijk aan. Geworteld in onderscheiden vrijzinnige tradities leveren zij elk op hun eigen manier en gezamenlijk een kwalitatief hoog aangeslagen bijdrage aan de publieke omroep. Uitwisseling van expertise vond in 2013 veelvuldig plaats, formeel, maar evenzogoed informeel. Het zorgde ervoor dat VPRO en HUMAN in 2013 verschillende programma's coproduceerden en hun programmering onderling afstemden.

Gezamenlijk werd op basis hiervan de video- en audio-intekening voor de netten en zenders van de NPO opgesteld en ingediend. Human maakte daarnaast deel uit van de jaarlijkse **seizoenspresentatie** van de VPRO. De VPRO vertegenwoordigde Human in zender- en netredacties.

Op programmatisch en redactioneel vlak werden belangrijke stappen in de samenwerking gezet. In de zeer positief ontvangen reisserie Licht Op Het Noorden met Human's Stine Jensen vulden de filosofische expertise van Human en die van de VPRO op het gebied van reisjournalistiek elkaar op een bijzondere wijze aan. De samenwerking op het gebied van documentaire werd voortgezet in de tv rubriek HollandDoc en met bijzondere themaweken en projecten op het themakanaal HollandDoc 24.

In samenwerking met de VPRO werd geëxperimenteerd op Radio 5 ten bate van de ontwikkeling van een radio-pendant van Humans' Het Filosofisch Kwintet. Het leidde tot het concept voor een wekelijkse filosofische aflevering van OBA Live, die vanaf januari 2014 op Radio 5 te beluisteren is.

In 2013 bouwde VPRO/Digitaal een nieuwe website voor Human, die in belangrijke mate gebruik maakte van de architectuur en structuur van de VPRO-site. Hierdoor beschikte HUMAN vanaf december 2013 over een state of the art-internetplatform voor zijn radio- en tv-uitzendingen.

Speerpunt in onze samenwerking was ook in 2013 onderzoeksjournalistiek. Human versterkte inhoudelijk en financieel zijn inbreng in de radioredactie van Argos. De VPRO-redactie van Argos leverde belangrijke inhoudelijke inbreng voor de door HUMAN geproduceerde tv-reeks Argos/Medialogica. Gezamenlijk werd het beleid vastgesteld voor de periode 2013-2015 met als doel om ook in tijden van bezuiniging de continuïteit van onze samenwerking op onderzoeksjournalistiek gebied te waarborgen.

Monitoring

Naast deze specifieke onderwerpen heeft het Bestuur op haar vergaderingen de verdere ontwikkelingen op personeels-, programmatisch- en financieel gebied gevolgd en getoetst aan het uitgezette beleid. Ook de opvolging van de CIPO-richtlijnen was onderdeel van de bestuurlijke liturgie.

Vooraf van belang ten aanzien van het monitoren waren de analyse van kwartaalcijfers en de prognose voor de rest van het jaar. Op iedere vergadering werd gekeken naar de analyse van het onder handen werk en de programmavoorraad. Ook is de in 2009 ingestelde verscherping van het risicomangement voortgezet. Het Bestuur constateert ook over 2013 dat de ondernomen stappen hebben geleid tot goed inzicht in en toezicht op de inhoudelijke en financiële ontwikkeling van coproducties.

Vanzelfsprekend zijn de toezichthouders van het Bestuur niet altijd aanwezig. Door middel van het weekboek van de directie op www.humanintranet.nl, de bijdragen van personeelsleden op deze blog en de bespreking hiervan als vast onderdeel van de bestuursvergaderingen is deze omstandigheid effectief ondervangen en is er een sterke binding met - en de kennis van - het dagelijkse reilen en zeilen van HUMAN-personeel.

Het bestuur constateert dat zijn functioneren in steeds grotere mate bepaald wordt door de wettelijke kaders voor de publieke omroep, de toenemende regelgeving en de steeds centralere rol van de NPO. Voornemens en besluiten worden steeds vaker overruled of bijgesteld door beslissingen die elders genomen worden. Dit heeft zowel op inhoudelijk als financieel vlak in 2013 tot niet altijd gewenste gevolgen voor programmering en bedrijfsvoering.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen

Verantwoordelijkheid voor de ander, voor onze directe leefomgeving en de wereld daarbuiten staat centraal in het humanisme. De zoektocht naar duurzame kwaliteit van samenleven kenmerkt dan ook veel van de programma's die HUMAN in 2013 heeft uitgezonden. In het programmatisch jaaroverzicht 2013 (zie www.human.nl/organisatie) wordt ook bericht over de gerealiseerde maatschappelijke impact van ons aanbod.

Vanzelfsprekend strekt deze verantwoordelijkheid zich ook uit naar ons personeelsbeleid. De ontwikkeling hiervan is terug te vinden in het sociaal jaarverslag (zie www.human.nl/organisatie). Dit geeft een beeld van een stabiele, op duurzame verbanden gerichte organisatie, die, ondanks de permanente staat van onrust waarin de media en in het bijzonder de publieke omroep zich bevinden en de door de bezuinigingen noodzakelijke reorganisatie, stappen heeft genomen om zich binnen de toegestane mogelijkheden te verzekeren van een duurzame toekomst. Het personeel en het netwerk van medewerkers daaromheen vormen ons belangrijkste kapitaal: het humane kapitaal. De instandhouding en ontwikkeling daarvan is de belangrijkste schraag van HUMAN's toekomst als bedrijf. Het zal het belangrijkste startkapitaal vormen, mocht de Vereniging Investeer in Human erkend worden als aspirant-omroep.

Richtlijnen en regelingen CIPO

Sinds de inwerkingtreding van de Code Richtlijnen Goed Bestuur en Integriteit van de Publieke Omroep (CIPO) per 1 januari 2006 heeft Human de grondbeginselen van de code, inclusief de klokkenluidersregeling, ingebed in de organisatie. In 2012 was de werkgroep, bestaande uit Laura Bouwmeester (penningmeester), Bert Janssens (directeur) en Elise Beukelman - den Hartog (administrateur), verantwoordelijk voor de uitvoering van de richtlijnen. De werkgroep ziet erop toe dat voldaan wordt aan de voorgestelde norm ten aanzien van richtlijnen. De werkgroep heeft daartoe kennis genomen van de herziening Gedragscode Goed Bestuur en Integriteit Publieke Omroep.

In overleg met CIPO was al in 2007 besloten om de toepassing van richtlijn 1 expliciet vast te leggen. Het Bestuur heeft eveneens na overleg met CIPO in 2008 de statuten, het reglement van de Programmaraad en de overeenkomst met het HV aangepast aan de vereisten van good governance. Op 22 december 2008 werden deze nieuwe statuten notarieel vastgelegd. Er werd gekozen voor een zogenaamd one tier-model, waarin een duidelijke en aantoonbare scheiding van toezichthoudende en bestuurlijke taken van de functionarissen is vastgelegd. In een bijbehorende bevoegdhedenmatrix is deze functiescheiding op heldere wijze inzichtelijk gemaakt. Rekening werd gehouden met de aanbevelingen genoemd in de brief van de CIPO d.d. 31 maart 2008. De herziening van de code gaf geen reden tot aanpassingen hierin.

In 2013 werd dit model gecontinueerd.

In dit model en door de overige overeenkomsten en reglementen is de onafhankelijkheid van Human en van de individuele functionarissen gewaarborgd en de samenwerking met het Humanistisch Verbond verankerd.

In bestuurlijk opzicht zijn de onafhankelijkheid, het verantwoordingsbeleid en de toekomstbestendigheid naar het oordeel van het Bestuur dankzij deze structuren op de juiste wijze gegarandeerd geweest.

Ook in 2013 heeft Human de nevenactiviteiten van personeelsleden en bestuursleden in kaart gebracht om de onafhankelijkheid te waarborgen. Geconstateerd is dat deze nevenactiviteiten in geen enkel geval hebben geleid tot gedeelde belangen met de omroep. De CIPO heeft reeds eerder geconstateerd dat functionarissen noch leden van het Bestuur bij Human dubbelfuncties hadden.

De jaarrekening van Human maakt voorts de tweede geldstromen inzichtelijk. In de toelichting op de exploitatierekening worden de inkomsten van derden per programma en subsidieverstrekker vermeld. In de additionele gegevens staan de inkomsten van derden per programma en subsidieverstrekker vermeld voor zover zij rechtstreeks via de producent lopen. In elk geval heeft Human in 2013 geen enkele subsidie vanuit loterijgelden ontvangen.

Met de fondsen waarmee cofinanciering is aangegaan is in schriftelijke overeenkomsten de onafhankelijkheid van de omroep gewaarborgd.

Periodiek is per personeelslid geïnventariseerd of er sprake was van ontvangen en verstrekte geschenken of andere voordelen. Waar nodig is dit in openbare registers vastgelegd.

Wat betreft de accountantscontrole is vanwege de verdere integratie van de financiële administratie in de VPRO in 2012 besloten tot een wisseling van de wacht.

De heer J-L. Geutjes RA van Ernst & Young Accountants LLP is sindsdien verantwoordelijk voor de accountantscontrole.

Wat betreft de klokkenluiderregeling en naleving van de Code Richtlijnen Goed Bestuur en Integriteit van de Publieke Omroep verwijzen wij naar onze website www.omroep.Human.nl, waarin onder het kopje "over Human" toegang is te krijgen tot onze openbare registers.

Belangrijke aandachtspunten waren ook in 2013:

- De contracten die gesloten worden door buitenproducenten met derden. Deze dienen mede door Human te worden getekend.
- De opgave aan de Raad van Bestuur van cofinanciering.

Het Bestuur heeft ook in 2013 aandacht besteed aan de waarborging van de onafhankelijkheid van toezichthouders Gijs van de Westelaken en Farid Tabarki. Via van de Westelakens' productiebedrijf Column Producties is in 2013 voor één project de expertise van de heer van de Westelaken ingehuurd (ad € 7.000). Met Tabarki's Studio Zeitgeist is in 2013 geen werkverband aangegaan.

Op 6 maart 2014 heeft het Bestuur haar eigen functioneren over 2013 geëvalueerd.

Het Bestuur stelt vast dat Human voldoet aan de vereisten waar het de openbaarmaking betreft van de verantwoording met betrekking tot de naleving van de code via het jaarverslag en internet. Door de actieve deelname van de toezichthouders aan de vergaderingen wordt daarnaast een waarborg geleverd voor adequate voortgang en besluitvorming.

Het vervullen van nevenfuncties door medewerkers is in zijn algemeenheid positief te waarderen, vanuit maatschappelijk, bestuurlijk en persoonlijk oogpunt. Er is een grens als er sprake is van een nevenfunctie die strijdig is met de belangen van de media-instelling. Een goede vervulling van de hoofdfunctie, het behouden van onpartijdigheid, betrouwbaarheid en onafhankelijkheid zijn bepalend bij de beslissing of een nevenfunctie aanvaard wordt. Bij de aanvaarding van een nevenfunctie zijn twee afwegingen van belang:

1. Er mag geen belangenverstrengeling optreden tussen de hoofdfunctie en de nevenfunctie;
2. De hoofdfunctie mag niet in het gedrang komen door het tijdsbeslag dat de nevenfunctie vergt.

Deze aanscherping is aan de medewerkers gecommuniceerd. Er is in 2013 geen sprake geweest van conflicterende belangen.

De financiën

Het boekjaar 2013 is afgesloten met een *positief* saldo uit gewone bedrijfsvoering ad € 72.033 (2012: € 137.994).

Aan de RMA is € 12.000 toegevoegd waarmee het maximum voor 2013 ad € 614.000 is bereikt (2012 € 602.000). Het restant van het exploitatie resultaat ad € 60.033 is als terugbetalingsverplichting (aan de NPO) opgenomen in de jaarrekening onder de post overige schulden.

Verkort in schema zien de verschillen ten opzichte van de begroting er als volgt uit:

Waarbij (om aansluiting met de jaarrekening te krijgen) rekening moet worden gehouden met het feit dat Human in de programmabegroting alleen de eigen bijdrage per programma begroot (de projectsubsidies worden zodoende gesaldeerd met de programmatische kosten).

Begroting versus werkelijk 2013 (x € 1.000)

	Begroot	Werkelijk	Vershil
	€	€	€
BATEN			
Vergoeding OCW	4.791	4.802	11
Opbrengst nevenactiviteiten	0	13	13
Bijdrage frictiekosten	0	0	0
Bijdrage themakanaal	0	14	14
Overige bedrijfsopbrengsten	0	55	55
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
Transporteren	4.791	4.884	93

	Begroot	Werkelijk	Verschil
	€	€	€
Transport	4.791	4.884	93
<u>LASTEN</u>			
Programmatische kosten	2.995	2.770	225
Personeelskosten	1.679	1.783	-104
Huisvestingskosten	96	96	0
Rente	0	-15	15
Algemene kosten	145	178	-33
	<u>4.915</u>	<u>4812</u>	<u>103</u>
Begrotingsresultaat	-124	72	196

Verklaring van de verschillen ten opzichte van de begroting (x € 1.000)

Baten

Meer bijdrage OCW	11
Opbrengst Nevenactiviteiten	13
Bijdrage themakanaal	14
Overige bedrijfsopbrengsten (via NPO)	<u>55</u>
Totaal	93

Programmatische kosten

Diverse verschuivingen en minder uitzendingen (programmering TV)	275
Minder extra uitzendingen bij Radio	25
Verschuiving tijdelijk personeel met programmatische kosten	-35
Investering in samenwerking Argos radio en televisie	-150
Afrekeningverschillen en vrijval oude projecten	<u>110</u>
	225

Personeelskosten

Vrijval in plaats van dotatie pensioenvoorziening	33
Vrijval reservering vakantiedagen	6
Vrijval jubileumvoorziening	2
Onbetaald verlof en uit dienst zonder vervanging	17
Verschuiving tijdelijk personeel met programmatische kosten	35
Dotatie voorziening reorganisatie	-205
Meer WAO uitkering	<u>7</u>
	-106

Algemene kosten

Investering in nieuwe web-site	-45
--------------------------------	-----

Bij de programmatische kosten is in 2013 sprake geweest van niet tijdige realisering van projecten en plaatsingsproblemen op netniveau, waardoor een aantal programma's niet in 2013 uitgezonden konden worden. Er zijn voorts een aantal aankopen ingezet in plaats van zelf geproduceerde documentaires. Daarnaast is over de hele linie efficiënt gewerkt waardoor op bijna alle programmabegrotingen een kleine onderbesteding plaats vond.

Bij Radio is op de vaste uitzendplek op radio 5 (3x per week OBA Live) de grootste hoeveelheid zendtijd (156 uur) van Human uitgezonden. Naast de programmering die via Argos in samenwerking met de VPRO werd gerealiseerd moesten er steeds plekken geruild worden met andere omroepen. In 2013 is daar deels gebruik van gemaakt.

Daarmee bespaarde Human € 25 op het radiobudget.

Nadere toelichting op de balans per 31-12-2013 (x € 1.000)

Ultimo boekjaar zijn enkele grote mutaties in balansposten te zien;

De post overige vorderingen nam toe met € 351 van € 302 naar € 653.

Dit werd voornamelijk veroorzaakt door de betaalde voorschotnota aan het pensioenfonds ad € 240 en een hogere vordering inzake afrekeningen subsidies. De gehele vordering op subsidiegevers betreft de Stichting Stimuleringsfonds Nederlandse Culturele Mediaproducties. Het risico dat deze subsidie niet invorderbaar is wordt als zeer klein (tot nihil) ingeschat.

Ultimo 2013 is de maximale reserve voor media-aanbod voor Human vastgesteld op € 614.

Van het positieve resultaat over 2013 is derhalve € 12 toegevoegd aan de reserve.

Het restant ad € 60 is als af te dragen reserve media-aanbod geboekt. Deze post is opgenomen onder de overige schulden als af te dragen reserve media-aanbod over 2013.

Human heeft als doelstelling om de bezuinigingen zo min mogelijk ten koste te laten gaan van de programmatische kwaliteit. Om die redenen is in 2011 de RMA door een positief resultaat gemaximaliseerd. (Mede mogelijk gemaakt door de zendtijduitbreiding per 1 september 2010). Aangezien de bezuinigingen pas vanaf 2014 echt voelbaar worden voor Human zullen wij de reserve voor media-aanbod vanaf 2014 maar voornamelijk in 2015 voor dit doel programmatisch inzetten.

HVMAN

Dotatie reorganisatievoorziening ad € 205.

Human heeft reeds in 2013 en in 2012 een aantal medewerkers aangezegd dat zij ontslagen worden c.q. dat hun tijdelijke contract niet zal worden verlengd in het kader van de integratie bij de VPRO en vanwege de opgelegde bezuiniging.

In 2013 is voor vier medewerkers een reservering getroffen (van in totaal € 205.703), bepaald conform de kantonrechterformule en het Sociaal Plan Landelijke Publieke Omroep. Per 1-6-2014 zijn alle ontslagen gerealiseerd en zal de reorganisatie afgerond zijn.

De overlopende passiva is € 150 lager dan in 2012. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een lagere post aan te betalen programmatische kosten, mede als gevolg van het feit dat oude posten (eindelijk) zijn afgerekend of dat we deze hebben laten vrijvallen.

Afsluitend

Gedurende 2013 hield Human kantoor in Hilversum en Amsterdam.

Human is de VPRO, vereniging Humanitas en het Humanistisch Verbond dank verschuldigd voor de gastvrijheid en behulpzaamheid, vooral buiten de contractuele verplichtingen om, die wij ook in 2013 hebben ondervonden.

Hilversum, 17 april 2014

Bijlage 1: uitgangspunten concessie 2010-2016.

Visie

Human's visie is gebaseerd op de beginselverklaring van het Humanistisch Verbond.

We moeten het doen met het hier en nu, met en in deze wereld. Vaak tegen de stroom van de natuur, de geschiedenis en al die andere krachten in proberen we met de gereedschappen die ons ten dienste staan zelf te beschikken over leven en lot, de regie over eigen leven in handen te krijgen. Vrij naar het adagium van de Verlichting: Durf zelf te denken.

Zelf denken betekent niet in je eentje denken. We hebben de voorbeelden van anderen nodig. Het betekent ook niet: alleen denken vanuit eigen belang. Wil de wereld leefbaar zijn, dan moet het opkomen voor individuele zelfbeschikking gepaard gaan met het nemen van verantwoordelijkheid voor de ander. Het één kan niet zonder het ander en het motto van het Humanistisch Verbond is dan ook: Zelf denken, samen leven.

De klassieke Humanistische waarden als zelfbeschikking, inlevingsvermogen, verdraagzaamheid, verantwoordelijkheid, sociale rechtvaardigheid, ruimdenkendheid en openheid zijn oriëntatiepunten. Ze zijn de gidsen bij het zelf durven denken, bij het verwezenlijken van samenhang tussen ons eigen streven naar vrijheid en dat van de ander.

Missie

Vanuit deze visie wil Human bijdragen aan de Humanisering van de samenleving.

Human wil mensen "gereedschap" geven door:

- te informeren over de waarden van het Humanisme en over vanuit Humanistisch oogpunt relevante ontwikkelingen in maatschappij, cultuur en wetenschap;
- verhalen te vertellen over de wijze waarop mensen regie over eigen leven samen willen brengen met verantwoordelijkheid voor de ander over soms tragische dilemma's die mensen daarbij ondervinden;
- mensen in Nederland en daarbuiten die zich door de Humanistische visie aangesproken voelen een (virtueel)huis te bieden, waar men met elkaar in contact komt en kennis en ervaring kan uitwisselen.

Impact

Het vergroten van de impact van het werk van Human is daarom de komende jaren actueel en urgent. Met zijn programma's en sites probeert Human te interveniëren in het levensbeschouwelijke en maatschappelijke debat. Door intensieve samenwerking met ons Humanistische netwerk, met sociale (ook virtuele) netwerken en mediapartners binnen en buiten de Publieke Omroep, hoopt Human de impact van zijn programma's in de media e.a. verder te vergroten.

Bereik

Onderzoek (Motivaction, nrc.next e.a.) laat zien dat - in samenhang met het onder spanning staan van waarden - de belangstelling voor het Humanisme en het werk van Human groter is dan het huidige (op zich overigens redelijke) bereik verondersteld. Tweede doel is dan ook om het bereik onder de geïnteresseerde leefstijlgroepen te vergroten.

Het gaat vooral om de zogenaamde "tolerante wereldburgers" en "participerende burgers".

Binnen deze twee groepen zitten tot nu toe door Human grotendeels onontgonnen terreinen: die van jongeren en die van tweede en derde generatie allochtonen, zowel religieus als niet-religieus. Beide groepen hebben als gemeenschappelijke kenmerken dat ze jong zijn (25-40), relatief hoog opgeleid en zich emanciperen. Bovendien betreft het de eerste met internet opgegroeide generatie.

Strategie

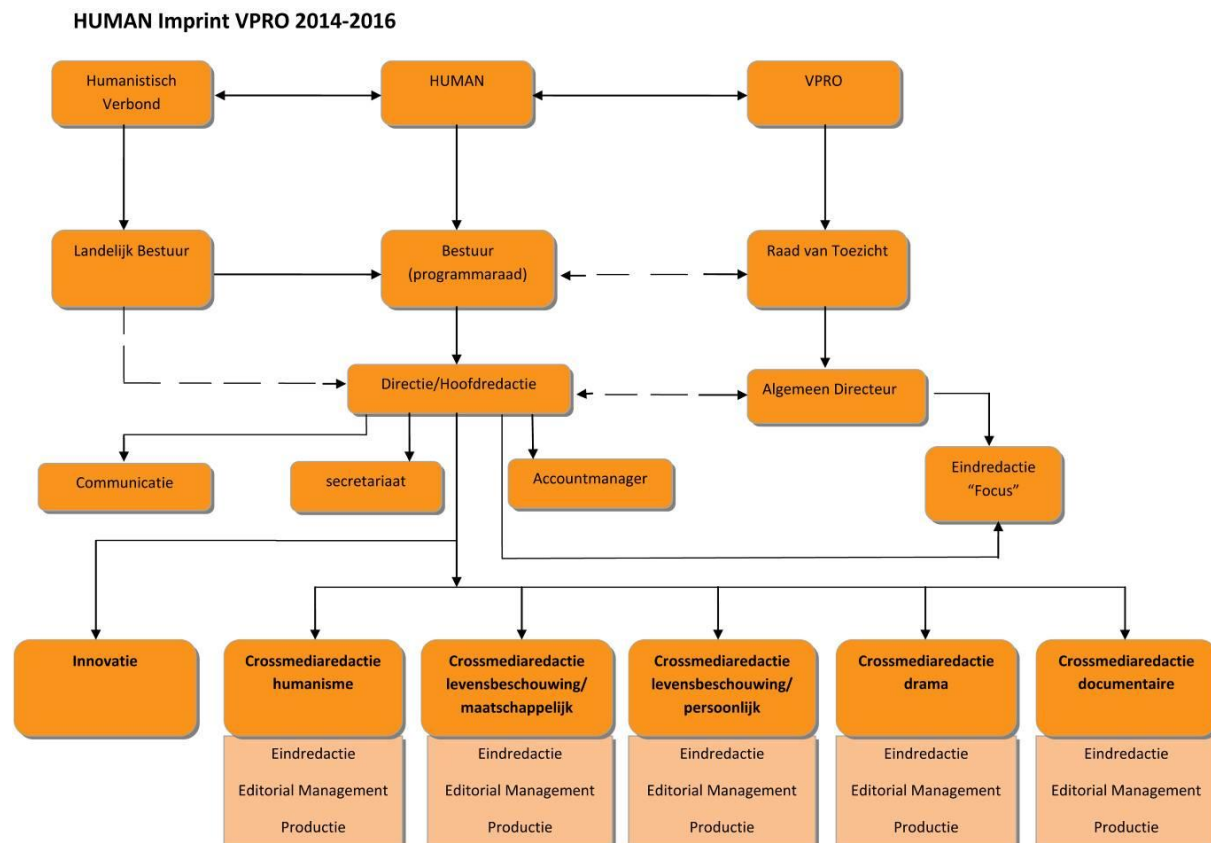
Om deze twee doelen te bereiken hanteert Human een crossmediale strategie. Ieder platform (inclusief live-events, tijdschrift, publicaties e.a., die niet binnen het domein van de Publieke Omroep vallen en door partners worden gerealiseerd) heeft hierbij per project een eigen specifiek gedefinieerde rol om broadcasting, narrowcasting en community-vorming effectief te integreren.

Van belang voor het slagen van deze strategie is voortzetting en verdieping van de effectieve samenwerking met gebruikmaking van expertise en (distributie-) mogelijkheden van de NPO en collega-omroepen. Van daaruit legt Human verbinding met bestaande netwerken: Nederlandse- en internationale Humanistische organisaties, (virtuele) sociale netwerken, mediapartners en buitenlandse publieke omroepen.

De focus is hierbij gericht op een aantal urgente, voor Human en het Humanisme herkenbare thema's, die permanent geagendeerd en ontwikkeld worden in interactie met deze netwerken en het publiek. Voor ieder deel van Human's programmaportfolio is deze interactiviteit motor. De wederzijdse integratie van kennis, werkkraft en netwerken met Humanistische en voor onze thema's en doelgroepen relevante sociale organisaties ten bate van duurzaam gezamenlijk te ontwikkelen thema's is volgens de Visitatiecommissie een sterk punt van Human. Naast het leveren van de genoemde bijdragen bestond het specifieke aandeel in de crossmediale strategie van de partnerorganisaties o.a. ook uit de organisatie van publieksbijeenkomsten.

Voorts geldt dat in de ontwikkelingsfase van ieder project wordt onderzocht met welke mediapartner een effectieve relatie kan worden aangegaan. In het bijzonder met radio- en televisierubrieken en kranten die de beoogde doelgroepen bereiken en het maatschappelijk debat rondom de thema's kunnen versterken. Belangrijk instrument hierbij zijn de "meedenkers", mensen die specifieke expertise hebben met betrekking tot het thema van het project en een bijdrage leveren, aan de ontwikkeling hiervan, vooral via onze sites.

Bijlage 2:

Bedrijfsvoeringverklaring

Hierbij verklaar ik dat mij gedurende of na het verslagjaar niet is gebleken dat de bedrijfsvoering tekort is geschoten. De bedrijfsvoering is gevoerd conform vastgesteld beleid.

Bedrijfsvoering is hier gedefinieerd als:

- Administratieve organisatie en maatregelen van interne controle.
- Kwaliteitsborging: kwaliteit van prestaties en werkprocessen.
- Personeel: adequate omvang en samenstelling, personeelsbeleid.
- Naleving richtlijnen en wet- en regelgeving.
- Scheiding hoofd- en neventaken.
- Misbruik en oneigenlijk gebruik
- Scheiding van publieke en private geldstromen

Tevens verklaar ik dat de aan mij rapporterende en ikzelf in het verslagjaar hebben gehandeld conform de gedragscode goed bestuur en integriteit Publieke Omroep.

Daarnaast verklaar ik dat ik conform artikel 1.3 van deze code heb gehandeld en tijdig verantwoording en informatie heb afgelegd aan het toezichhoudend orgaan.

Indien ik van mening ben dat ik deze verklaring alleen kan afleggen onder bepaalde voorwaarden of met inachtneming van enig voorbehoud, maak ik die hierbij kenbaar.

Deze bedrijfsvoeringverklaring is opgesteld en ondertekend door het besturend orgaan en is besproken met het toezichhoudend orgaan op 17 april 2014.

Hilversum, 17 april 2014,

A. Janssens,
directeur

Jaarrekening

Balans per 31 december 2013 (na resultaatbestemming)

	31 december 2013		31 december 2012	
	€	€	€	€
<i>Vlottende activa</i>				
Vorraden				
Onderhanden werken en gereed product met betrekking tot media-Aanbod		194.020		227.817
Vorderingen				
Handelsdebiteuren	5.346		949	
Belastingen en premies sociale				
Verzekeringen	86.515		65.002	
Overige vorderingen	652.690		302.002	
Overlopende activa	15.117		20.838	
		759.668		388.791
Liquide middelen				
Bank		1.428.433		1.840.696
		<u>2.382.121</u>		<u>2.457.304</u>

	<u>31 december 2013</u>		<u>31 december 2012</u>	
	€	€	€	€
Eigen vermogen				
Reserve voor media-aanbod		614.000		602.000
Voorzieningen				
Voor pensioenen	162.827		180.994	
Overig (jubileumvoorziening)	41.000		43.000	
Overig (reorganisatievoorziening)	224.085		143.205	
		<u>427.912</u>		<u>367.199</u>
Kortlopende schulden				
Schulden aan leveranciers	548.944		530.672	
Belastingen en premies				
sociale verzekeringen	91.550		86.277	
Schulden inzake pensioenen	0		15.437	
Overige schulden	240.139		245.694	
Overlopende passiva	459.576		610.025	
		<u>1.340.209</u>		<u>1.488.105</u>
		<u>2.382.121</u>		<u>2.457.304</u>

Model III

Exploitatierkening 2013 volgens de categoriale indeling

In €

	2013	2012
Baten		
Media-aanbod	4.815.845	4.727.567
Programmagebonden eigen bijdragen	1.042.246	618.690
Opbrengst overige nevenactiviteiten	13.509	10.262
Overige bedrijfsopbrengsten	54.872	0
<i>Som der bedrijfsopbrengsten</i>	5.926.472	5.356.519
Lasten		
Lonen en salarissen	1.421.120	1.385.222
Sociale lasten	361.472	361.502
Afschrijvingen op materiële vaste activa	0	0
Bijzondere waardevermindering van vlottende activa	0	67.938
Directe productiekosten	3.812.730	3.196.499
Overige bedrijfslasten	274.325	228.440
<i>Som der bedrijfslasten</i>	5.869.647	5.239.601
Bedrijfsresultaat	56.825	116.918
Financieel resultaat		
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	15.333	21.139
Rentelasten en soortgelijke kosten	-125	-63
<i>Som der financiële baten en lasten</i>	<i>15.208</i>	<i>21.076</i>
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening	72.033	137.994
Over te dragen reserve voor media-aanbod	-60.033	-137.994
Exploitatieresultaat na overdracht	12.000	0

FTE gemiddeld	22	22
FTE ultimo	21	21

Model IV

Toelichting op de exploitatierekening over 2013 per kostendrager

In €

	Radio	Televisie	Overig media aanbod
Baten			
Media-aanbod	938.088	3.162.822	192.838
Programmagebonden eigen bijdragen	0	1.042.246	0
Opbrengst overige nevenactiviteiten	0	0	0
Overige bedrijfsopbrengsten	0	54.872	0
<i>Som der bedrijfsopbrengsten</i>	938.088	4.259.940	192.838
Lasten			
Lonen en salarissen	312.240	697.358	76.071
Sociale lasten	69.909	238.852	24.066
Afschrijvingen op materiële vaste activa	0	0	0
Bijzondere waardevermindering van vlottende activa	0	0	0
Directe productiekosten	402.109	3.373.613	27.081
Overige bedrijfslasten	60.747	138.130	54.469
Toerekening indirecte kosten	-	-	-
<i>Som der bedrijfslasten</i>	845.005	4.447.953	181.687
Bedrijfsresultaat	93.083	-188.013	11.151
Financieel resultaat			
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	0	0	0
Rentelasten en soortgelijke kosten	0	0	0
<i>Som der financiële baten en lasten</i>	0	0	0
Exploitatieresultaat voor toerekeningen	93.083	-188.013	11.151
Toerekening resultaat niet-programma gebonden EB		10.745	0
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening	93.083	-177.268	11.151
Over te dragen reserve voor media-aanbod	0	0	0
Exploitatieresultaat na overdracht	93.083	-177.268	11.151
FTE gemiddeld	5	14	1
FTE ultimo	5	12	2
Gerealiseerde uren	170	88	

	Neven-activiteiten	Indirect	Totaal 2013	Totaal 2012
Baten				
Media-aanbod	0	522.097	4.815.845	4.727.567
Programmagebonden eigen bijdragen	0	0	1.042.246	618.690
Opbrengst overige nevenactiviteiten	13.509	0	13.509	10.262
Overige bedrijfsopbrengsten	0	0	54.872	0
<i>Som der bedrijfsopbrengsten</i>	13.509	522.097	5.926.472	5.356.519
Lasten				
Lonen en salarissen	335	335.116	1.421.120	1.385.222
Sociale lasten	0	28.645	361.472	361.502
Afschrijvingen op materiële vaste activa	0	0	0	0
Bijzondere waardevermindering van vlottende activa	0	0	0	67.938
Directe productiekosten	2.429	7.498	3.812.730	3.196.499
Overige bedrijfslasten	0	20.979	274.325	228.440
Toerekening indirecte kosten	0	0	0	0
<i>Som der bedrijfslasten</i>	2.764	392.238	5.869.647	5.239.601
Bedrijfsresultaat	10.745	129.859	56.825	116.918
Financieel resultaat				
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	0	15.333	15.333	21.139
Rentelasten en soortgelijke kosten	0	-125	-125	-63
<i>Som der financiële baten en lasten</i>	<i>0</i>	<i>15.208</i>	<i>15.208</i>	<i>21.076</i>
Exploitatieresultaat voor toerekeningen	10.745	145.076	72.033	137.994
Toerekening resultaat niet-programma gebonden EB	-10.745	0	0	0
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening	0	145.076	72.033	137.994
Over te dragen reserve voor media-aanbod	0	-60.033	-60.033	-137.994
Exploitatieresultaat na overdracht	0	85.034	12.000	0

0	2	22	22
0	2	21	21

Model II

Kasstroomoverzicht over 2013

bedragen in €	2013	2012
I. Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatieresultaat	0	0
Aanpassen voor:		
Mutatie overige reserve	12.000	-2.000
Mutatie voorziening	60.713	154.924
<i>Bruto kasstroom uit operationele activiteiten</i>	72.713	152.924
Mutatie voorraden	33.797	313.666
Mutatie vorderingen	-370.877	402.252
Mutatie kortlopende schulden	-147.896	-193.568
<i>Netto kasstroom uit operationele activiteiten</i>	-484.976	522.350
II. Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in (im)materiële vaste activa	0	0
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	0	0
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	0	0
III. Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Ontvangsten uit langlopende schulden	0	0
Aflossing van langlopende schulden	0	0
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>	0	0
Mutatie liquide middelen I- II + III	-412.263	675.274
Liquide middelen einde boekjaar	1.428.433	1.840.696
Liquide middelen begin boekjaar	1.840.696	1.165.422
Mutatie liquide middelen	-412.263	675.274

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de grondslagen van het Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster 2011. De grondslagen zijn gedurende het huidige en vorige jaar consistent toegepast. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen de nominale waarde.

Vorraden

De voorproducties worden gewaardeerd tegen de door derden in rekening gebrachte directe programmakosten vermeerderd met direct toe te rekenen personeelskosten van personeel in vast dienstverband verminderd met bijdragen van derden.

Dit zijn reeds in het betreffende boekjaar en eerder gemaakte voorbereidingskosten ten behoeve van programma's die na 31 december van het betreffende boekjaar worden uitgezonden.

Gereed voor uitzending maar nog niet verspreid media-aanbod wordt afgewaardeerd indien er binnen twee jaar na de eerste voorraadwaardering nog steeds geen beslissing is genomen ten aanzien van het verspreiden van bepaald media-aanbod.

Herhalingen van eigen producties worden gewaardeerd op de balans indien op het moment van eerste verspreiding schriftelijk is vastgelegd dat bepaald media-aanbod daadwerkelijk herhaald zal worden (tegen maximaal 15% van de directe kosten).

Aangekochte producties waar op basis van contractuele afspraken is betaald voor het recht op herhaling van media-aanbod, worden op balansdatum gewaardeerd tegen het bedrag dat is betaald voor dit recht.

Alle herhalingen worden drie jaar na de eerste voorraadwaardering volledig afgewaardeerd.

Vorderingen en schulden

De vorderingen en schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor zover noodzakelijk, is rekening gehouden met een voorziening wegens oninbare vorderingen.

Voorziening

De pensioenvoorziening is actuariëel berekend en gewaardeerd tegen de contante waarde per 31 december met een rentevoet van 2,5% (in 2012 2,5%). In de berekening van de voorziening worden alleen de reeds verstreken dienstjaren meegeteld.

De jubileumvoorzieningen zijn berekend rekening houdende met een vertrekkans, een verwachte gemiddelde salarisstijging en een disconteringsvoet van 2,5% (in 2012 2,5%) en gewaardeerd tegen contante waarde.

De reorganisatievoorzieningen zijn opgenomen tegen nominale waarde conform de verplichtingen vanuit de CAO voor het omroep personeel en het Sociaal Plan Landelijke Publieke Omroep.

Baten en lasten

De baten en lasten zijn verantwoord in het jaar waarop deze betrekking hebben. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Pensioenregeling

De (vroeg) pensioenen van de werknemers zijn ondergebracht bij De Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Media PNO. De pensioenregeling is te kwalificeren als een toegezegd pensioen. Dit betekent dat de verschuldigde pensioenbijdragen in de winst- en verliesrekening zijn verantwoord en de nog te betalen bijdragen onder de kortlopende schulden zijn verantwoord.

Bij een tekort van PNO heeft Human geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan eventuele hogere toekomstige premies

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Toelichting op de balans per 31 december 2013

Vlottende activa

Onderhanden werken en gereed product met betrekking tot media-aanbod

In de voorraden zijn geen posten inzake herhalingsuitzendingen opgenomen.

	<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2012</u>
	€	€
Voorraad producties	552.020	688.817
Vooruit ontvangen bijdragen	(358.000)	(461.000)
	<u>194.020</u>	<u>227.817</u>

Door de zendtijduitbreiding per 1 september 2010 heeft Human veel van de producties uit de voorraad kunnen uitzenden in 2011 en 2012. Het beleid is er op gericht om de voorraden laag te houden om zodoende niet in liquiditeitsproblemen te komen.

Vooruit ontvangen bijdragen

<u>Subsidiegever</u>	<u>Programma</u>	<u>2013</u>	<u>Nr.</u>
Mediafonds	Televisie	€	
	Ik ben niet gek	88.000	C9129
	Officier van Justitie	60.000	D1092
	Morgen zien we weer	74.000	D2101
	Levenslang	79.000	D3092
	Rotzorg	57.000	D3210
		<u>358.000</u>	

Vorderingen

Handelsdebiteuren

Ultimo boekjaar is het saldo gestegen van € 949 naar € 5.346. De voornaamste oorzaak hiervoor is de doorbelasting van facturen aan de VPRO ad € 1.071 en aan de Vereniging Investeer in Human ad € 3.859. Al deze facturen zijn begin 2014 betaald.

Er is geen voorziening getroffen voor dubieuze debiteuren.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

	<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2012</u>
	€	€
Omzetbelasting	86.515	65.002

De te vorderen omzetbelasting is gestegen ten opzichte van 2012, dit staat in verband met een hoger aantal zelf geproduceerde programma's in het vierde kwartaal.

De suppletie aangifte over 2013 is eind eerste kwartaal 2014 gedaan.

Overige vorderingen

	<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2012</u>
	€	€
Pensioenpremie 1)	239.690	0
Te vorderen van subsidiegevers 2)	412.000	285.000
Voorschot reis-&verblijfkosten	750	1.750
Voorschot productiekosten	250	15.252
	<u>652.690</u>	<u>302.002</u>

Overlopende activa

	<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2012</u>
	€	€
Depot antwoordnummer	50	50
Rente 3)	15.067	20.788
	<u>15.117</u>	<u>20.838</u>

- 1) Ultimo 2013 is de voorschotnota voor 2014 van het pensioenfonds voldaan wat resulteerde in een hoge (vooruitbetaalde) balanspost.
- 2) De te vorderen gelden van subsidiegevers is gestegen ten opzichte van 2012, dit staat in verband met een hoger aantal opgeleverde en uitgezonden producties in het vierde kwartaal van 2013 waarvan de subsidie nog moest worden afgerekend.
- 3) De rente over het boekjaar wordt pas bijgeschreven op 1 januari, waardoor ultimo boekjaar (eventueel) een te vorderen bedrag ontstaat. De vordering is lager aangezien het rentepercentage en het saldo liquide middelen gedaald is (zie toelichting liquide middelen).

Te vorderen van subsidiegevers

Subsidiegever	Bedrag	Programma	Nr.
	€		
Mediafonds			
	20.000	Branden in Kralingen	C9250
	24.000	De lege plek	D0014
	15.000	Profiel.tv	D1108
	61.000	Congo Business Case	D1028
	47.000	De stofbal van Suchan	D2051
	25.000	Roosen	D2235
	14.000	Duivelse Dilemma Symbiose-o	D2222-o
	64.500	Duivelse Dilemma Symbiose	D3008
	6.000	Kids&Docs Kappen nou	D3070
	14.000	Duivelse Dilemma Mi Kulpa-o	D2250-o
	64.500	Duivelse Dilemma Mi Kulpa	D3080
	57.000	Rotzorg	D3210
	412.000		

Liquide middelen

Ultimo boekjaar is het saldo gedaald van € 1.840.697 naar € 1.428.433. Voornaamste oorzaak was de verplichte vooruitbetaling van de pensioenpremies 2014 en een hogere vordering op subsidiegevers.

Alle liquide middelen staan ter vrije beschikking aan Human.

Human heeft bij de ING een zaken bonusrekening met een variabele rente. Het percentage wijzigde op 9 januari 2013 van 2,0% naar 1,9%, per 8 februari naar 1,75%, per 2 mei naar 1,65%, per 25 juli naar 1,55%, per 26 september naar 1,45% en per 12 december naar 1,35%.

Reserve voor media-aanbod

Tekorten en overschotten worden opgenomen in een “reserve voor media-aanbod”. Deze reserve dient besteed te worden aan dezelfde doeleinden waarvoor de vergoeding oorspronkelijk was toegekend.

	<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2012</u>
	€	€
Stand per 1 januari	602.000	604.000
Af te dragen door lager vastgestelde maximum RMA	-	-2.000
Resultaat 2013	<u>12.000</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>614.000</u>	<u>602.000</u>

De Raad van Bestuur van de Publieke Omroep heeft op 19 juli 2005 een “Nadere Regeling Programmareserves” vastgesteld.

Nadat op 1 januari 2009 de Mediawet 2008 in werking is getreden heeft de Raad van Bestuur de volgende nadere regeling vastgesteld (voor zover op Human van toepassing):
Instellingen met een budget van minder dan € 5 miljoen maar meer dan € 2 miljoen mogen maximaal 12,5% van het door de Raad van Bestuur aan de instelling ter beschikking gestelde jaarbudget voor media-aanbod als reserve aanhouden.

Ultimo 2013 is de maximale reserve voor Human vastgesteld op € 614.000.

Derhalve is € 60.033 als af te dragen reserve media-aanbod geboekt. Deze post is opgenomen onder de overige schulden als af te dragen reserve media-aanbod over 2013.

Human heeft als doelstelling om de bezuinigingen zo min mogelijk ten koste te laten gaan van de programmatische kwaliteit. Om die redenen is in 2011 de RMA door een positief resultaat gemaximaliseerd. (Mede mogelijk gemaakt door de zendtijduitbreiding per 1 september 2010). Aangezien de bezuinigingen pas vanaf 2014 echt voelbaar worden voor Human zullen wij de reserve voor media-aanbod vanaf 2014 voor dit doel programmatisch inzetten.

Bestemming exploitatiesaldo

Van het positieve resultaat uit gewone bedrijfsvoering ad € 72.033 wordt 12.000 toegevoegd aan de reserve voor media-aanbod. Het restant ad € 60.033 wordt conform regelgeving geheel afgedragen aan de NPO.

Het resultaat na afdracht is nihil.

Voorzieningen

Pensioenen

Human heeft de pensioenen ondergebracht bij Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Media (PNO Media). Dit fonds kent per 31 december 2013 een dekkingsgraad van 105,2% (minimaal vereiste niveau is 104,2%).

Doordat de voorlopig vastgestelde dekkingsgraad per 31 december 2013 meer bedraagt dan 104,2% hoeven de pensioenen niet te worden verlaagd.

De pensioenregeling is te kwalificeren als een toegezegd pensioen. Dit betekent dat de verschuldigde pensioenbijdragen in de winst- en verliesrekening zijn verantwoord en de nog te betalen bijdragen onder de kortlopende schulden zijn verantwoord.

Bij een tekort van PNO heeft Human geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan eventuele hogere toekomstige premies.

In de pensioenregeling is een compensatieregeling opgenomen. Deze is van toepassing op medewerkers die geboren zijn op of na 1 januari 1950 en artikel 44 rechten verliezen. Uiterlijk 2020 moet voor iedereen het dan geldende recht c.q. koopsom worden ingekocht. Deze regeling is gewaardeerd tegen de contante waarde per 31 december 2013 met een rentevoet van 2,5% (2012 2,5%), waarbij rekening is gehouden met de kans op overlijden en de zogenaamde blijfkans. De contante waarde per 31 december 2013 bedraagt € 178.200 (2012 € 198.608), rekening houdend met de tot nu toe verstreken tijd is een voorziening getroffen van € 162.827 (2012 € 180.994).

De daling t.o.v. 2012 wordt veroorzaakt doordat er voor een medewerker van 61 de hoogte van de compensatieregeling jaarlijks afneemt en ook is 1 medewerker uit dienst getreden.

Het verloopoverzicht is als volgt:

	€
Stand per 1 januari 2013	180.994
Vrijval	-18.167
	<hr/>
Stand per 31 december 2013	162.827
	<hr/>

Jubileumvoorziening

Als gevolg van wijziging in de Nederlandse regelgeving is in 2005 (Richtlijn 271) een voorziening opgenomen voor jubileumuitkeringen. De voorziening is gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen. Uitkeringen aan het personeel vinden plaats bij een dienstverband bij Human van 25 en 40 jaar.

Het verloopoverzicht is als volgt:

	€
Stand per 1 januari 2013	43.000
Vrijval 2013	-2.000
	<hr/>
Stand per 31 december 2013	41.000
	<hr/>

In verband met de reorganisatie in het kader van de bezuinigingen waarbij een aantal medewerkers wordt ontslagen en een aantal medewerkers in aanstellingspercentage omlaag gaan, zijn ook de te reserveren gelden voor verplichtingen in verband met toekomstige jubileum uitkeringen verlaagd.

Reorganisatievoorziening

Human heeft reeds in 2012 en ook in 2013 een aantal medewerkers aangezegd dat zij ontslagen worden c.q. dat hun tijdelijke contract niet zal worden verlengd in het kader van de integratie bij de VPRO en vanwege de opgelegde bezuiniging.

In 2013 is voor vier medewerkers een reservering getroffen van in totaal € 205.703, bepaald conform de kantonrechterformule en het Sociaal Plan Landelijke Publieke Omroep.

In 2012 was in het kader van de CAO voor het omroeperspersoneel artikel 2.5 "Beëindigingvergoedingen Flexposities" is een voorziening getroffen ad € 41.230. Dit betrof zeven medewerkers. Deze zijn allen afgewikkeld in 2013.

Voor twee medewerkers was er een reservering getroffen van in totaal € 101.975, bepaald conform de kantonrechterformule en het Sociaal Plan Landelijke Publieke Omroep. In 2013 is voor 1 medewerker de betaling afgewikkeld ad € 83.593.

Het restant omvat nog 1 medewerker. Deze beëindiging is in 2014 afgewikkeld.

Het verloopoverzicht is als volgt:

	€
Stand per 1 januari 2013	143.205
Afgewikkeld en uitbetaald in 2013	-115.131
Vrijval 2013	-9.692
Dotatie 2013	205.703
	<hr/>
Stand per 31 december 2013	224.085
	<hr/>

Door het treffen van een reorganisatievoorziening verwacht Human geen frictiekosten te hebben over 2013 en 2014.

De vrijval ad € 9.692 wordt veroorzaakt doordat 2 medewerkers zelf uit dienst traden en door afrekenverschillen.

Kortlopende schulden

Schulden aan leveranciers

De schulden aan leveranciers € 548.944 (2012 € 530.672) zijn nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van 2012.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

	<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2012</u>
	€	€
Loonbelasting, premies volksverzekeringen en sociale lasten	91.550	86.277

Door het uitbetalen van enkele beëindigingvergoedingen in december 2013 is de schuld ten aanzien van de loonbelasting, premies volksverzekeringen en sociale lasten hoger.

Schulden inzake pensioenen

	<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2012</u>
	€	€
Pensioenpremie	0	15.437

Ultimo 2013 was de eindafrekening van het pensioenfonds ontvangen en verwerkt.

Overige schulden

	<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2012</u>
	€	€
Over te dragen reserve media-aanbod 1)	0	59.020
Over te dragen reserve media-aanbod 2)	2.000	2.000
Over te dragen reserve media-aanbod resultaat 2012 2)	137.994	137.994
Over te dragen reserve media-aanbod resultaat 2013	60.033	0
Vakantiedagen 3)	40.112	46.680
	<u>240.139</u>	<u>245.694</u>

- 1) Betreft de overdracht van de reserve boven de norm. In het eerste kwartaal van 2013 is € 59.020 betaald aan de NPO.
- 2) Betreft de overdracht van de reserve boven de norm. In het eerste kwartaal van 2014 is € 139.994 betaald aan de NPO.
- 3) De reservering voor te betalen vakantiedagen is iets lager dan in 2012 door gericht te sturen op vakantie opnemen. De werkdruk was echter ook in 2013 hoog waardoor er toch nog een aanzienlijk saldo vakantie-uren open staat. In 2014 wordt wederom gestuurd op het opnemen van uren.

Overlopende passiva

	<u>31-12-2013</u>	<u>31-12-2012</u>
	€	€
Programmatische kosten 1)	390.688	551.341
Honoraria freelancemedewerkers	6.227	14.754
Accountants-, advies-, en onderzoekskosten 2)	5.250	4.400
Door VPRO voorgesloten betaling 3)	43.973	0
Kosten verhuizing en herinrichting	0	6.000
Salarissen/kosten reorganisatie	1.000	2.500
Vertegenwoordiging (2.42 onderling)	0	3.600
Cursuskosten/CAO werkzekerheid 4)	11.350	20.479
Statutenwijziging	0	2.500
Diversen	1.088	4.451
	<u>459.576</u>	<u>610.025</u>

- 1) Betreft nog te ontvangen afrekeningen en facturen ultimo boekjaar van reeds uitgezonden programma's in 2013 en eerder. Deze post is aanzienlijk lager door een actief beleid van Human om de afrekeningen en factureren daadwerkelijk te ontvangen. In 2013 is de ouderdom teruggebracht tot 2010 (op 1 kleine (ad € 2.000) oudere post na).
- 2) Betreft nog te betalen accountantskosten.
- 3) Betreft door VPRO voorgesloten betaling. Is in het 1^e kwartaal van 2014 teruggestort.
- 4) Betreft een reservering voor de kosten inzake de CAO-bepalingen betreffende loopbaantrajecten.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Huurverplichtingen.

Op 2 februari 2011 is Human van de Bergweg 16 naar de Villa VPRO op het Mediapark verhuisd. De huurovereenkomst hiervoor loopt tot en met 31-12-2015. Bij aanvang is een huurprijs overeengekomen van € 25.800 per jaar. Voor bijkomende leveringen en of diensten is een aanvangsprijs bepaald van € 25.551.

Over de komende periode bestaat nog een huurverplichting (inclusief diensten) van € 102.702.

Looptijd 1 jaar € 51.351.

Looptijd tussen de 2 en 5 jaar € 51.351.

Ook op de Weteringschans 259 te Amsterdam wordt kantoorruimte gehuurd van Vereniging Humanitas. Per 1 januari 2011 is deze overeenkomst vernieuwd aangezien Human meer ruimtes huurt. Deze huurovereenkomst loopt tot en met 31 december 2015. De huurprijs bedraagt vanaf 1 januari 2011 € 9.737 per kwartaal en de bijkomende leveringen en of diensten € 484 per kwartaal.

Over de komende periode bestaat nog een huurverplichting (inclusief diensten) van € 81.768.

Looptijd 1 jaar € 40.884

Looptijd tussen de 2 en 5 jaar € 40.884

Bezuinigingen

Sinds de zendtijduitbreiding per 1-9-2010 heeft Human rekening gehouden met de mogelijke bezuinigingen op de Publieke Omroep. Daartoe heeft Human:

- 1- Het aantal langlopende verplichtingen tot het strikt nodige beperkt
- 2- De integratie met de VPRO op pro-actieve wijze gerealiseerd
- 3- De RMA gemaximaliseerd

Op 1-2-2011 is Human verhuisd naar de Villa VPRO op het Mediapark in het kader van integratie en het verhogen van efficiency. Het delen van huisvesting was het startschot voor een verregaande integratie. Intensief wordt ondertussen samengewerkt met de afdeling Automatisering, P&O, Planning & Productie, FEO, Publiciteit, Documentatie, Digitaal en op programmatisch gebied.

Vanaf 1 januari 2012 wordt de boekhouding gevoerd door de afdeling FEO van de VPRO.

In 2013 bouwde VPRO/Digitaal een nieuwe website voor Human, die in belangrijke mate gebruik maakte van de architectuur en structuur van de VPRO-site. Hierdoor beschikte Human vanaf december 2013 over een state of the art-internetplatform voor zijn radio- en tv-uitzendingen.

Reorganisatie

In verschillende stappen heeft het Bestuur in samenwerking met de Personeelsvertegenwoordiging (PVT), het personeel en de VPRO gewerkt aan de uitgangspunten en uitwerking van het reorganisatieplan. Centraal hierin staat een matrix waarin gedetailleerd is benoemd welke functies en taken vanaf 2014 overgaan naar de VPRO en welke bij Human blijven. Ondersteunende diensten gaan naar de VPRO, programmatische en de programmering direct ondersteunende diensten blijven bij Human. Om de inhoudelijke onafhankelijkheid van Human te waarborgen, acht het Bestuur het daarbij van groot belang dat de inhoudelijke medewerkers van Human hiërarchisch onder leiding blijven staan van de Human-directie, hetzij door continuering van het huidige dienstverband, hetzij door detachering vanuit de VPRO.

Via een stappenplan is vastgesteld wanneer ontslagaanmeldingen zullen plaatsvinden. Zodat het proces van reorganisatie per 1 juni 2014 afgerond kan zijn.

Toelichting op de exploitatierekening 2013

	2013	2012
	€	€
Vergoedingen OCW/Raad van Bestuur Stichting NPO	4.815.845	4.727.567
Inzet over te dragen reserve media-aanbod	0	0
Bijdrage Mediafonds	1.042.246	618.690
Overige programmaopbrengsten	0	0
	<u>5.858.091</u>	<u>5.346.257</u>

Vergoedingen OCW/Raad van Bestuur Stichting NPO (ex art.2.149-2.153 MW)

Dit betreffen de vergoedingen ter beschikking gesteld door de Raad van Bestuur Stichting Nederlandse Publieke Omroep ex art. 2.149-2.153 MW. Deze vergoeding is inclusief € 12.250 ten behoeve van twee uitzendingen in het Filmlab en een bijdrage voor Themakanaal Producties ad € 13.867.

In 2013 en 2012 werd 58 uur zendtijd gefinancierd voor Televisie en 175 uur voor Radio.

	2013	2012
	€	€
Vergoeding uitzenduren	4.789.728	4.697.680
Bijdrage frictiekosten	0	4.770
Filmlab uitzendingen	12.250	11.250
Bijdrage Themakanalen (overige wettelijke bijdrage)	13.867	13.867
	<u>4.815.845</u>	<u>4.727.567</u>

Het werkelijk aantal Televisie-zenduren over 2013 bedroeg 88 (2012: 88) inclusief dagtelevisie. Door het Commissariaat voor de Media is 58 uur gefinancierde Televisie zendtijd voor 2013 toegewezen aan Human. Daarnaast heeft het Commissariaat voor de Media Human toegestaan om 58 uur extra uit te zenden zonder financiering.

Voor Radio heeft het Commissariaat voor de Media 175 uur gefinancierde zendtijd voor 2013 toegewezen aan Human.

Het aantal zenduren Radio over 2013 bedroeg ongeveer 170 uur (2012 175 uur). De werkelijke zendtijd is nog niet definitief bepaald door de NPO.

In 2012 heeft Human een bijdrage ontvangen in de frictiekosten 2011/2012 ad € 4.770. De bijdrage is in 2013 definitief vastgesteld.

Bijdrage Stichting Stimuleringsfonds Nederlandse Culturele Mediaproducties

Bedrag	Programmatitel	Nr.
€		
15.000	Keep on Steppin	C9155
-376	Achterland	C9193
118.000	Branden in Kralingen	C9250
-15.000	De Godenzoon	C9261
-7.019	Onverwacht	D0016
120.000	Congo Business Case	D1028
102.641	Het geheim van het mandje	D1235
118.000	Wrong Time Wrong Place	D1238
120.000	De Stofbal van Suchan	D2051
14.000	Duivelse Dilemma Symbiose-o	D2222
91.000	Roosen	D2235
164.500	Duivelse Dilemma Symbiose	D3008
14.000	Duivelse Dilemma Mi Kulpa-o	D2250
23.000	Kids&Docs Kappen nou	D3070
164.500	Duivelse Dilemma Mi Kulpa	D3080
1.042.246		

Opbrengst overige nevenactiviteiten

	2013	2012
	€	€
Verkoop DVD's	1.028	782
Verkoop uitzendrechten/formats	12.481	9.480
	13.509	10.262

Overige bedrijfsopbrengsten

Onder de overige bedrijfsopbrengsten is een bijdrage van de NPO verantwoord inzake de verdeling van inkomsten distributeurs.

Lonen en salarissen

De personele kosten betreffen: 21,1 fulltime-equivalenten ultimo 2013 (2012: 21,1).
De salarissen zijn conform de CAO voor Omroepersoneel.

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
	€	€
Salarissen CAO personeel	1.074.858	1.062.193
Vakantiegeld	84.105	83.961
Decemberuitkering	68.054	66.529
Gratificaties/1-malige uitkeringen	-5.376	9.379
WAO-uitkering	-20.771	0
Mutatie openstaande vakantie-uren	-6.568	- 873
Dotatie voorziening reorganisatie	205.703	143.205
Reiskosten woon-werkverkeer	21.115	20.828
	<u>1.421.120</u>	<u>1.385.222</u>

Als de dotatie voorziening reorganisatie ad € 205.703 (2012 € 143.205) buiten beschouwing wordt gelaten zijn de salariskosten slechts licht gedaald. In 2013 zijn 2 medewerksters bevallen (beide van een gezonde zoon!). Voor hen is een uitkering ontvangen ad € 20.771.

Het personeelsbeleid is erop gericht om zo weinig mogelijk vaste medewerkers in dienst te hebben en zoveel mogelijk in samenwerking met de VPRO te doen.

Sociale lasten

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
	€	€
Pensioenregeling	162.511	183.682
Sociale lasten	107.471	97.674
Ziektekostenverzekering	91.490	80.146
	<u>361.472</u>	<u>361.502</u>

In de pensioenlasten is in 2013 een vrijval ad € 18.167 (in 2012 een dotatie ad € 3.719) opgenomen.

De sociale lasten stegen licht aangezien de premiepercentages stegen en de salariskosten zelf licht daalden.

Bijzondere waardevermindering van vlottende activa

Ultimo boekjaar wordt de voorraad individueel beoordeeld. Bepaald media-aanbod wordt volledig afgewaardeerd als er daadwerkelijk wordt besloten het media-aanbod niet te verspreiden. In 2013 is geen productie afgewaardeerd.

Directe productiekosten

	2013	2012
	€	€
<i>Technische productiekosten</i>		
Decorontwerp	6.051	9.230
Operationele productie	537.676	474.112
Filmzaken, eindbewerking en uitzending	299.581	224.871
	<u>843.308</u>	<u>708.213</u>
<i>Overige productiekosten</i>		
Honorering freelancers	1.346.544	1.065.963
Overige uitbestedingen	1.304.811	1.159.120
Reis- en verblijfkosten	142.258	107.728
Uitzendrechten	50.481	118.600
Publiciteit	29.541	2.818
Assurantiën programmatisch	15.871	8.968
B.T.W. printprijs	3.184	2.943
Distributiekosten uitzendrechten (sales)	2.429	5.299
Overige programmakosten	74.303	16.847
	<u>2.969.422</u>	<u>2.488.286</u>
	<u>3.812.730</u>	<u>3.196.499</u>

De honoraria freelancers en de overige uitbestedingen zijn ten opzichte van 2012 gestegen. Hier is een direct verband te vinden met de stijging in de baten van het Mediafonds en de overige programmaopbrengsten. Deze baten betreffen projectsubsidies voor projecten waarbij Human in bijna alle gevallen derden betreft om het project te realiseren.

De reis- en verblijfkosten stegen omdat in 2013 een aantal programma's zijn uitgezonden die in het buitenland zijn opgenomen. Daardoor namen ook de verzekeringskosten toe. Onder distributiekosten uitzendrechten worden de contractueel overeengekomen afdrachten aan producenten en subsidiegevers inzake verkoop uitzendrechten opgenomen.

Om meer inzicht te verschaffen is de presentatie van de vergelijkende cijfers over 2012 op een paar punten licht aangepast.

Overige bedrijfslasten

	2013	2012
	€	€
<i>Algemene kosten</i>		
Reiskosten en overige personele lasten	12.120	19.371
Telefoonkosten	7.834	7.140
Abonnementen, tijdschriften en kantoorbehoefte	10.120	8.110
Accountants-, onderzoeks- en advieskosten	23.790	16.532
Bijdrage Humanistische Alliantie/IHEU	20.000	20.000
Administratiekosten	44.573	44.158
Web based applicatiekosten	56.916	11.765
Overig	2.420	6.910
	<hr/>	<hr/>
	177.773	133.986
	<hr/>	<hr/>
	2013	2012
	€	€
<i>Huisvestingskosten</i>		
Huur	74.781	67.406
Overig	21.771	27.048
	<hr/>	<hr/>
	96.552	94.454
	<hr/>	<hr/>
	274.325	228.440
	<hr/>	<hr/>

Onder de overige personele lasten is een post opgenomen in het kader van de in de CAO bepalingen betreffende werkzekerheidsafspraken (loopbaantrajecten, onderzoek en opzet mobiliteitscentrum, stage- en werkervaringsplaatsen en onderzoek EVC's). Tevens is hier de vrijval van de jubileumvoorziening opgenomen ad € 2.000.

In de post accountants-, onderzoeks- en advieskosten is begrepen de kosten voor de jaarrekeningcontrole ad € 9.611 en € 1.635 nagekomen kosten over 2012. Tevens is hieronder begrepen de factuur voor de aanvraag vergoeding frictiekosten ad € 950 (2014), de verwerking van de frictiekosten ad € 2.180 (2012) en enkele advieskosten ten behoeve van programma's.

Vanaf 1 januari 2012 wordt de administratie van Human gevoerd door de afdeling FEO van de VPRO. Hiervoor zijn administratiekosten verschuldigd. Ook voor de bouw van de nieuwe site, waarbij gebruik gemaakt is van de architectuur en structuur van de VPRO-site, waren bouwkosten verschuldigd.

In Amsterdam is in 2013 extra redactieruimte gehuurd.

Om meer inzicht te verschaffen is de presentatie van de vergelijkende cijfers over 2012 op een paar punten licht aangepast.

Rentebaten en -lasten

Aangezien het saldo liquide middelen en het rentepercentage daalden t.o.v. 2012, daalde ook de rentebaten van € 21.139 naar € 15.333.

Human heeft bij de ING een zaken bonusrekening met een variabele rente. Het percentage wijzigde op 9 januari 2013 van 2,0% naar 1,9%, per 8 februari naar 1,75%, per 2 mei naar 1,65%, per 25 juli naar 1,55%, per 26 september naar 1,45% en per 12 december naar 1,35%.

Alle liquide middelen staan ter vrije beschikking aan Human.

Overige gegevens

Honorarium Accountant

Het honorarium voor de controle van de jaarrekening bedraagt in het verslagjaar voor Human in zijn geheel € 9.611 (2012: € 10.768) (inclusief niet verrekenbare btw).

Bezoldiging bestuurders, directie en toezichthouders

Het toezichthoudende bestuur van Human is onbezoldigd.

De bezoldiging van de directeur de heer A. Janssens bedroeg € 151.204.

Er waren geen overige voorzieningen betaalbaar op termijn c.q. ontslagvergoedingen ultimo 2013.

De directeur heeft een dienstverband voor onbepaalde tijd.

Samenstelling toezichthoudend bestuur Human per 31-12-2013

S.H. in't Veld (voorzitter)

L.M. Bouwmeester-den Broeder (penningmeester vanaf 11-2012)

F. Tabarki

M. Sturm

Dagelijks bestuur

A. Janssens (directeur/vicevoorzitter).

Mutaties in bestuur in 2013

I.M. de Vries (afgetreden na 2 termijnen van 4 jaar)

G.F.P.M. van de Westelaken (afgetreden na 2 termijnen van 4 jaar)

M. Sturm (aangetreden op 18-4-2013)

Beloningskader Presentatoren in de Publieke Omroep

Bij Human is een presentator werkzaam die binnen de CAO voor omroeperspersoneel gehonoreerd wordt (salarisklasse H). De honorering blijft derhalve onder het maximum.

Daarnaast wordt incidenteel een presentator met een "VAR/WUO voor presentatie" ingehuurd.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Het normenkader rondom de "Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke Sector (hierna: WNT) is bekrachtigd in het Besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000106049 en de Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000 104920. De Aanpassingswet WNT is als onderdeel van dit normenkader nog niet formeel aangenomen door de Eerste Kamer. Voor het opmaken van de jaarrekening is in lijn met de mededeling van de minister van BZK d.d. 12 februari 2014, gepubliceerd in de Staatscourant d.d. 18 februari 2014, de Aanpassingswet WNT wel als onderdeel van het normenkader gehanteerd.

Voor topfunctionarissen (gedefinieerd in artikel 1.1 lid b van de WNT) geldt een maximale bezoldiging. De hoogte van de bezoldiging wordt hieronder vermeld.

Functie:	directeur/hoofdredacteur
Naam:	A. Janssens
FTE:	1,0
Periode:	1-1 t/m 31-12-2013
Beloning:	116.882
Onkosten vergoeding (Ov-jaarkaart) :	6.892
Werkgeverslasten sociale verzekeringspremies en pensioenen:	<u>27.430</u>
Totaal:	<u>151.204</u>

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de stichting en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Alle transacties met verbonden partijen zijn onder normale marktvoorwaarden tot stand gekomen en hebben een zakelijk karakter.

Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is geen regeling opgenomen ten aanzien van de resultaatbestemming.

Voorstel resultaatbestemming

Het positieve resultaat uit gewone bedrijfsvoering ad € 72.033 wordt, na toevoeging van € 12.000 aan de reserve voor media-aanbod, conform regelgeving geheel afgedragen aan de NPO. Het resultaat na afdracht is daardoor nihil.

Op basis van het door de directie gedane voorstel vindt er zodoende een toevoeging plaats van € 12.000 aan de reserve voor media-aanbod.

Dit voorstel voor resultaatbestemming is in de jaarrekening verwerkt.

Gebeurtenissen na balansdatum

Het reorganisatie traject is in 2012 gestart en zal in 2014 afgerond worden. Voor enkele reeds in 2012 en in 2013 vastgestelde ontslagen is in 2012 en in 2013 een reorganisatievoorziening getroffen.

Er zijn verder geen gebeurtenissen na balansdatum die vermeld moeten worden.

Controleverklaring

De controleverklaring is opgenomen op de volgende pagina's.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de directie van Stichting Humanistische Omroep

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2013 van Stichting Humanistische Omroep te Hilversum gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013, het kasstroomoverzicht 2013 en de exploitatierekening over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de directie

De directie van Stichting Humanistische Omroep is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het directie- en jaarverslag, beide in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster 2011.

De directie is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. De directie is tenslotte verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 11, tweede lid van de Mediaregeling 2008. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol landelijke publieke media-instellingen,

Wereldomroep en Ster van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster 2011. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede voor de naleving van de betreffende wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.

Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van Stichting Humanistische Omroep. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door de directie van Stichting Humanistische Omroep gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Humanistische Omroep per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster 2011.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2013 voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in het Controleprotocol landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster 2011.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge Artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in Artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in Artikel 2:391 lid 4 BW.

Utrecht, 17 april 2014

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. J-L. Geutjes RA

Additionele informatie

Toelichting op de nevenactiviteiten per cluster 2013

	Cluster 1	Cluster 4	Cluster 13	Totaal Nevenact
Baten				
Opbengst overige nevenactiviteiten	1.028	12.481		13.509
Som der bedrijfsopbrengsten	1.028	12.481		13.519
Lasten				
Lonen en salarissen	335			335
Directe productiekosten		2.429		2.429
Som der bedrijfslasten	335	2.429		2.764
BEDRIJFSRESULTAAT				
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen				
Som der financiële baten en lasten	0	0		0
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	693	10.052		10.745
Over te dragen reserve voor media-aanbod				
EXPLOITATIERESULTAAT na overdracht	693	10.052		10.745

Cluster 1 - verkopen vastleggingen

Cluster 2 - licentieverlening

Cluster 3 - het op de markt brengen van producten en diensten

Cluster 4 - verkopen of in licentie geven programma's of programmaformats

Cluster 5 - verkoop producten webwinkel

Cluster 6 - niet programmatische evenementen

Cluster 7 - verhuur studio kantoorruimten en faciliteiten

Cluster 8 - verhuur personeel of expertise

Cluster 9 - ontwikkelen en produceren AV-materiaal

Cluster 10 - internetactiviteiten voor derden

Cluster 11 - het uitgeven van bladen

Cluster 12 - deelneming

Cluster 13 - overig

Bestemming exploitatiesaldo (model V a)

Van het positieve resultaat uit gewone bedrijfsvoering ad € 72.033 wordt € 12.000 toegevoegd aan de Reserve media-aanbod en de rest ad € 60.033 wordt conform regelgeving geheel afgedragen aan de NPO.

Het resultaat na afdracht is daardoor nihil.

Aantal FTE ultimo boekjaar (model V b)

	Radio	Televisie	Overig media- aanbod	Totaal publieke media- opdracht	Neven- activiteiten	Totaal
Eigen medewerkers direct	5,1	12,3	1,9	19,3	0	19,3
Eigen medewerkers indirect	0,7	1,2	0	1,9	0	1,9
Totaal Human	5,8	13,5	1,9	21,2	0	21,2

Gemiddeld aantal FTE boekjaar (model V c)

	Radio	Televisie	Overig media- aanbod	Totaal publieke media- opdracht	Neven activiteiter	Totaal
Eigen medewerkers direct	4,8	13,9	1,5	20,2	0	20,2
Eigen medewerkers indirect	0,4	1,4	0	1,8	0	1,8
Totaal Human	5,2	15,3	1,5	22,0	0	22,0

Voor nevenactiviteiten waren medewerkers slechts een aantal uren werkzaam in 2013. Voor het overzicht in fte verwaarloosbaar. Human heeft geen verenigingsactiviteiten. De gemiddelde fte's zijn berekend op basis van de fte's ultimo iedere maand.

Specificatie: Aansluiting subsidies in de exploitatie

Overzicht sponsorbijdragen en bijdragen van derden (model VIII)

Titel media-aanbod	Aantal Afleveringen	Totale bijdrage	Mediafonds	Overig Derden*)
		€	€	€
Keep on Steppin	5	15.000	15.000	
Achterland	1	-376	-376	
Branden in Kralingen	1	118.000	118.000	
De Godenzoon	1	-15.000	-15.000	
Onverwacht	1	-7.019	-7.019	
Congo Business Case	1	120.000	120.000	
Het geheim van het mandje	1	102.641	102.641	
Wrong Time Wrong Place	1	118.000	118.000	
De Stofbal van Suchan	1	120.000	120.000	
Duivelse Dilemma Symbiose-o	0	14.000	14.000	
Roosen	1	91.000	91.000	
Duivelse Dilemma Symbiose	1	164.500	164.500	
Duivelse Dilemma Mi Kulpa-o	0	14.000	14.000	
Kids&Docs Kappen nou	1	23.000	23.000	
		164.500	164.500	
		1.042.246	1.042.246	0

Specificatie: Aansluiting vermindering van subsidies van voorraad in balans

Titel media-aanbod	Aantal Afleveringen	Totale bijdrage	Mediafonds	Overig derden*)
		€	€	€
Ik ben niet gek	1	88.000	88.000	
Officier van Justitie	1	60.000	60.000	
Morgen zien we weer	1	74.000	74.000	
Levenslang	1	79.000	79.000	
Rotzorg	1	57.000	57.000	
		358.000	358.000	0

Direct aan derden toegekende subsidies

Direct aan buitenproducenten zijn de volgende bijdragen toegekend voor in 2013 uitgezonden programma's (alle programma's betreffen 1 aflevering).

Titel media-aanbod	Naam organisatie	Totale bijdrage	COBO-fonds	Media fonds	Overig derden
Wrong Time Wrong Place 1)	Cobos Films	274.680	122.500		152.180
Branden in Kralingen 2)	Industrious Empire	15.534			15.534
Sacred Defence 3)	NFTA	20.000			20.000
Ik 4)	NFTA	12.500			12.500
Totaal		322.714	122.500		200.214

Specificatie: Overig derden:

1)	
Filmfonds	122.500
Lichtpunt	7.000
Eigen bijdrage Cobos Films	22.680
2)	
Rotterdam Media Fonds	15.534
3)	
Eigen bijdrage NFTA	20.000
4)	
Eigen bijdrage NFTA	12.500

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de directie van Stichting Humanistische Omroep

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2013 van Stichting Humanistische Omroep te Hilversum gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013, het kasstroomoverzicht 2013 en de exploitatierekening over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van de directie

De directie van Stichting Humanistische Omroep is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het directie- en jaarverslag, beide in overeenstemming met de

Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster 2011.

De directie is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

De directie is tenslotte verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 11, tweede lid van de Mediaregeling 2008.

Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster 2011. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede voor de naleving van de betreffende wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden.

Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van Stichting Humanistische Omroep. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door de directie van Stichting Humanistische Omroep gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Humanistische Omroep per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster 2011.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2013 voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in het Controleprotocol landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording landelijke publieke media-instellingen, Wereldomroep en Ster 2011.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge Artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in Artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in Artikel 2:391 lid 4 BW.

Utrecht, 17 april 2014

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. J-L. Geutjes RA